

Samenvatting godsdienst Islam hoofdstuk 1 tm 5

H1 de wereld van de islam

Islam wereldwijd en in Nederland	<ul style="list-style-type: none"> • Het Islam is ontstaan in het Midden-Oosten en een van de drie wereldreligies • Alle moslims voelen zich verbonden met de wereldwijde islamitische geloofsgemeenschap, de oemma • Alle leden van de oemma zijn volgens het islamitisch geloof aan elkaar gelijk • Vijf keer per dag klinken in islamitische landen de woorden Allahoe akbar (god is groot) over steden en dorpen <ul style="list-style-type: none"> ○ Dit is de oproep tot gebed • Het vijf keer per dag bidden is 1 van de 5 plichten voor moslims • Een moslim moet zich bewust zijn van de aanwezigheid van Allah in zijn leven • Een moslim onderwerpt zich zo aan de wil van Allah, want die weet wat het beste voor de mens is • Islam betekent letterlijk overgave of onderwerping
In de moskee	<ul style="list-style-type: none"> • Moskeeën zijn er in Nederland vanaf het begin van de jaren vijftig • De minaret is in islamitische landen bedoeld om vanaf deze toren op te roepen tot gebed • De gebedsruimte is een grote vierkante zaal, met in het dak een koepel • De voorkant van de gebedszaal staat in de richting van Mekka • Een nis in de muur, de mihrab, geeft aan waar dat is • Naast de mihrab bevindt zich een trapje naar de preekstoel, de minbar, vanwaar de imam tijdens de samenkomst een toespraak houdt • Een moskee kent bijna altijd een aparte vrouwenruimte, waar de vrouwen de toespraak van de imam en het gebed kunnen volgen • Behalve de gebedsruimte is er een wasruimte voor de rituele wassing van voeten
Sociale functies	<ul style="list-style-type: none"> • De belangrijkste functie van een moskee is een ontmoetingsplaats • Aan elke Nederlandse moskee is een imam verbonden, die de leider of voorganger is van de moslims die zich met de moskee verbonden voelen
Betekenis van de vrijdag	<ul style="list-style-type: none"> • Mohammed vond het belangrijk dat er op een bepaalde dag in de week gezamenlijk gebeden werd, dit werd uiteindelijk de vrijdag
H2 islamitisch religieus leven	
De geboorte	<ul style="list-style-type: none"> • Bij de geboorte worden de woorden 'allahoe akbar' het kind ingefluisterd • Het is gebruikelijk om enkele dagen na de geboorte een geboortefeest te houden
De besnijdenis	<ul style="list-style-type: none"> • Het besnijden van jongens is een ritueel dat in Arabië al voorkwam voor het islam • Hoewel dit gebruik niet genoemd wordt in de koran, zien moslims het als een religieuze plicht, omdat dit volgens de traditie door Mohammed is voorgeschreven
Verloving en huwelijk	<ul style="list-style-type: none"> • Omdat de familiebanden sterk zijn in islamitische landen, is het huwelijk niet alleen een zaak van twee individuen, maar ook van de twee families

	<ul style="list-style-type: none"> • Vroeger werden kinderen vaak al op jonge leeftijd aan elkaar gekoppeld (uithuwelijken)
Sterven en begraven	<ul style="list-style-type: none"> • Aan het sterfbed spreken de naaste familieleden de beginwoorden van de gebedsoproep en de geloofsbelijdenis uit • Als de persoon is overleden, wordt hij of zij ritueel gewassen en in een lijkwade gewikkeld • Moslims worden met het gezicht richting Mekka begraven • De moslim wil één worden met de aarde en het is daarom belangrijk dat hij/zij zonder kist worden begraven • De begrafenis moet in islamitische landen 24 uur na het overlijden plaatsvinden • De rouwtijd duurt 3 dagen maar veel moslims houden een rouwtijd van 40 dagen waarin ze de koran lezen in naam van de overledene • Het lichaam mag niet gecremeerd worden
De vijf zuilen van de islam	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sjahada – de geloofsbelijdenis <ul style="list-style-type: none"> • Betekenis = plechtige verklaring • Een moslim zal tijdens het gebed met nadruk uitspreken: ‘Er is geen god dan Allah en Mohammed is zijn profeet’ • Allah is het Arabische woord voor God • Een godsdienst die in 1 god geloofd heet een monotheïsme • Een godsdienst die in meerdere goden geloofd heet een polytheïsme 2. Salaat – het dagelijks gebed <ul style="list-style-type: none"> • Betekenis = oproepen • Moslims zien het gebed als een persoonlijke ontmoeting met Allah, en het is het beste om die ontmoeting op het afgesproken tijdstip te hebben • Als het bidden op een van de tijdstippen niet goed mogelijk is, dan is ook het uitgestelde gebed toegestaan 3. Zakaat – de gaven aan de armen 4. Saum – vasten tijdens ramadan <ul style="list-style-type: none"> • Tijdens de ramadan, de 9^e maand van de islamitische kalender overdag niet eten / drinken / roken / andere vormen van genot • Na zonsondergang zijn er geen beperkingen • De moslims geloven dat men door de aan de ramadan mee te doen je beloond zal worden na de dood • De ramadan wordt afgesloten met het Suikerfeest 5. Hadj – de bedevaart naar Mekka <ul style="list-style-type: none"> • 13^e dag van de laatste maand van het islamitische jaar • Iemand die aan de hadj heeft meegedaan, krijgt de eretitel hadji • De kaäba is een kubusvormig gebouw dat op een groot plein met marmere tegels in een groot modern gebouwencomplex ligt • In een van de hoeken zit een zwarte steen die Allah aan abraham zou hebben geschonken
Het grote feest	<ul style="list-style-type: none"> • Gedurende de laatste vier dagen van de bedevaart naar Mekka vieren moslims het offerfeest • Gelovigen offeren dan een schaap of geit waarmee ze herdenken dat Abraham zich onderwierp aan God en zelfs bereid was zijn zoon te offeren • Alle pelgrims zijn bij dit feest in het wit gekleed

Arabië voor de islam	<ul style="list-style-type: none"> • Het Arabische schiereiland bestaat vooral uit woestijn en is erg dun bevolkt • In de tijd van Mohammed leefden er vooral bedoeïenenstammen die met hun kamelen en bezittingen van de ene plek naar de andere trokken • Er was geen centraal gezag dus de verschillende stammen hadden het voor het zeggen in hun eigen gebied
Mohammed	<ul style="list-style-type: none"> • In 570 geboren in Mekka • Groeide op in armoedige omstandigheden • Getrouwd met Chadiedja • Opgegroeid bij zijn grootvader en later bij zijn oom Aboe Talib • Kreeg 6 kinderen (2 zonen, 4 dochters)
Uit de woestijn naar Mekka	<ul style="list-style-type: none"> • In het jaar 610 werd Mohammed in een grot van de berg Hira door de engel Gabriël aangesproken • Gabriël liet hem een doek zien waarop woorden geschreven stonden die Mohammed niet kon lezen dus Gabriël liet hem ze na spreken • Na deze ontmoeting verscheen de engel vaker aan hem om de boodschap van god over te brengen • Drie jaar na zijn eerste visioen begon Mohammed aan de inwoners van Mekka te vertellen wat Gabriël hem had opgedragen
Van Mekka naar Medina	<ul style="list-style-type: none"> • In 619 stierven Chadiedja en Aboe Talib waardoor Mohammed het nog moeilijker kreeg • Drie jaar daarna verliet Mohammed zijn geboorteplaats en ging hij naar de stad Jathrib, die later Medina werd genoemd • In Medina werd Mohammed als profeet gezien • Hij werd de leider van een nieuwe en snelgroeiende godsdienst • Mohammed kreeg zoveel aanhang, dat Medina in korte tijd de eerste islamitische stad werd • Het jaar 622 wordt hierom gezien als het eerste jaar van de islamitische jaartelling
Terug naar Mekka	<ul style="list-style-type: none"> • Vanwege het belang van de heilige kaäba wilde hij graag dat ook Mekka een islamitisch land zou worden • Daarom riep hij de inwoners van Medina op om karavanen die op weg waren naar Mekka, aan te vallen en te beroven • Deze heilige oorlog liep binnen een jaar uit op enkele grote veldslagen tussen de beide steden • In 630 veroverde Mohammed zijn geboortestad • Na de dood van Chadiedja hertrouwde Mohammed een aantal keren, onder andere met Aisja, de dochter van zijn beste vriend Aboe Bakr • Mohammed is met 12 vrouwen getrouwd • In 632 stierf Mohammed
De heilige koran	<ul style="list-style-type: none"> • De koran is het heilige boek van alle moslims • Het woord koran betekent letterlijk: dat wat voorgelezen moet worden • De inhoud is onderverdeeld in hoofdstukken: elk hoofdstuk wordt een soera genoemd • Het boek telt in totaal 114 soera's, die allemaal beginnen met een korte lofprijzing

	<ul style="list-style-type: none"> • Voor moslims is de koran het letterlijke woord van God en bevat het boek alle openbaringen die Mohammed in het Arabisch van Gabriël ontving en die hij aan zijn volgelingen heeft doorgegeven
Koran en bijbel	<ul style="list-style-type: none"> • In de koran worden allerlei personen vermeld die ook in de bijbel voorkomen • In de koran worden zij allemaal profeten genoemd en als voorlopers van Mohammed beschouwd • Mohammed wordt in de koran als de laatste van een lange reeks profeten beschouwd: hij draagt 'het zegel der profeten' • In de koran komen enkele belangrijke thema's voor, die vaak herhaald worden en ook kenmerkend zijn voor de islamitische geloofsbeleving: <ol style="list-style-type: none"> a. Er is één god b. God is de schepper van alles wat bestaat c. De mens moet zich onderwerpen aan god d. Op de dag van de opstanding zullen de mensen beoordeeld worden e. Een mens moet liefdadigheid beoefenen
Hoofdstuk 4 de islam wereldwijd	
Soennieten en sjiieten	<ul style="list-style-type: none"> • Na de eerste vier kaliefen ontstond een splitsing in de islam • De mensen die Ali hadden gesteund om kalief te worden, noemden zichzelf sjiieten <ul style="list-style-type: none"> ○ Die naam komt van sjiat-Ali (partij van Ali) • Een andere groep was van mening dat een opvolger niet gekozen moest worden op afkomst maar op geschiktheid voor de taak • Deze groep noemde zichzelf soennieten • In 680 was er een veldslag tussen de sjiieten en de soennieten • Voor de sjiieten heeft de slag bij Karbala nog steeds een grote betekenis • Tegenwoordig is ongeveer 90% van de moslims soennitisch • De geestelijk leider wordt vaak aangesproken met imam of ayatollah
Islam als wereldrijk	<ul style="list-style-type: none"> • Eerst was de hoofdstad van het islamitische wereldrijk Damascus • Dit werd later Bagdad
Soefisme	<ul style="list-style-type: none"> • Het soefisme is een religieuze beweging die begonnen zou zijn door de vierde kalief Ali • De aanhangers noemen zich soefi's en zij leggen veel nadruk op een innerlijke band van ieder mens met God • Islamitische soefi's die de gelofte van armoede hebben afgelegd, worden derwisjen genoemd
Het Ottomaanse rijk	<ul style="list-style-type: none"> • Het Ottomaanse Rijk is genoemd naar Osman, die rond 1300 de verschillende Turkse stammen samenvoegde tot één rijk • In 1453 veroverde sultan Mehmet II Constantinopel, het vroegere Byzantium en hoofdstad van het Oost-Romeinse rijk
Republiek Turkije	<ul style="list-style-type: none"> • Atatürk werd in 1923 de eerste president van de republiek Turkije • Hij voerde grote politieke, sociale en godsdienstige veranderingen door • Ook heeft Kemal Atatürk een scheiding ingevoerd tussen kerk en staat • Sinds in 2003 de islamitische partij AKP de macht heeft, zijn er veranderingen gaande en krijgt de islam toenemende invloed op het openbare leven
Verdere uitbreiding	<ul style="list-style-type: none"> • De islam heeft zich niet alleen naar het westen uitgebreid maar ook naar het oosten richting Azië

	<ul style="list-style-type: none"> • Veel traditionele Afrikaanse gebruiken en rituelen, zoals vrouwenbesnijdenis, polygamie en magie, hebben zich hier vermengd met de voorschriften uit de koran en de soenna <ul style="list-style-type: none"> ○ Dit heeft geleid tot een Afrikaans islam
Soenna, sjaria en jihad	<ul style="list-style-type: none"> • Het ideaal van de islam is dat alle gelovigen zich als één familie zullen voelen en dat zij zich allen houden aan dezelfde regels uit de koran <ul style="list-style-type: none"> ○ Moslims spreken in dit verband vaak over de oemma (geloofsgemeenschap) of ook wel: het huis van de islam • Alle gedragsregels in het huis van de islam behoren gebaseerd te zijn op de koran • De tweede bron van gezag is de soenna (traditie) • In de soenna worden veel verhalen verteld over Mohammed, waarin een maatregel, een straf of een uitlegging van de koran wordt beschreven <ul style="list-style-type: none"> ○ Zo'n verhaal heet een hadith • In de praktijk is de soenna vaak een aanvulling of nadere uitwerking van de koran • In de koran staat niets over de gewoonte om jongens te besnijden maar in de soenna wel • De soenna kan ook een verzachting van een bepaling uit de koran zijn • De koran en de soenna zijn samen richtinggevend voor handelen van de moslims • Zij vormen samen de belangrijkste bronnen van de islamitische wetgeving, de sjaria • Daarnaast erkennen moslims ook de uitspraken van de religieuze geleerden als bron voor de sjaria
Moslims en fundamentalisme	<ul style="list-style-type: none"> • Fundamentalisme is een bepaalde manier van denken en geloven, waarbij religieuze voorschriften de basis zouden moeten vormen van de hele samenleving • Een fundamentalist is iemand die bij de toepassing van regels niet alleen streng is voor zichzelf, maar ook wil dat anderen die regels volgen • In Nederland is de meest bekende vorm van moslimfundamentalisme het salafisme • Het ideaal van fundamentalisten is te leven in een land waar de sjaria volledig wordt toegepast • Fundamentalistische moslims die bereid zijn hierbij geweld te gebruiken duidt men aan met islamisten of extremistische moslims <ul style="list-style-type: none"> ○ Zij laten zich soms inspireren door de leer van de jihad
Hoofdstuk 5 leven als moslim in Nederland	
Leven in twee culturen	<ul style="list-style-type: none"> • Hoewel voor bijna alle moslims in Nederland het geloof heel belangrijk is, zijn er onderling grote verschillen hoe ze dat in het dagelijks leven uiten: <ol style="list-style-type: none"> 1. Er zijn moslims die een strikte naleving van de regels van het geloof in het dagelijks leven heel belangrijk vinden (strikt-praktiserende moslims) 2. Er zijn ook moslims die zoeken naar een manier van geloven die meer aansluit bij de Nederlandse samenleving (vrijer-praktiserende moslims) 3. Er zijn ook moslims die de religieuze voorschriften niet of zelden naleven (niet-praktiserende moslims)

Islam, democratie
en samenleven

- De inwoners van Nederland komen uit verschillende culturen die allemaal hun eigen waarden en normen hebben
- In zo'n pluriforme samenleving is het belangrijk dat iedereen weet welke rechten en plichten iedere inwoner van Nederland heeft